

Δράση 2017-18

5^ο Δημοτικό Σχολείο Μεσολογγίου

Τίτλος Προγράμματος:

(Euro) re > (Ευρώ) πη –

Η προσφορά της Ελληνικής στις Ευρωπαϊκές Γλώσσες

Υπεύθυνη Εκπ/κός Υλοποίησης:

Μαρία Τζώτζου (ΠΕ06)

Πρεσβεύτρια:

Αγγελική Πάσχου

Απρίλιος 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η επιλογή του θέματος του προγράμματος έγινε με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών που καθιερώθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2001 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και εορτάζεται την 26η Σεπτεμβρίου με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹.

Με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, η εργασία μας διερευνά τη δυναμική και διαχρονική επιρροή της ελληνικής γλώσσας στις γλώσσες των χωρών της Ευρώπης, το σημαντικό ρόλο της στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών γλωσσών και κατ' επέκταση του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον να αντιληφθούν και να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ιστορικά και διαχρονικά όλες οι τέχνες και οι επιστήμες γεννήθηκαν και αναπτύχθηκαν μέσα από το ελληνικό λεξιλόγιο².

¹ Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών είναι μια πανευρωπαϊκή εκστρατεία για την προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της πολυγλωσσίας στην Ευρώπη.

² Ο Αριστέιδης Κωνσταντινίδης στο βιβλίο του: «Η Οικουμενική Διάσταση της Ελληνικής Γλώσσας» έχει καταγράψει 135.000 ελληνικές λέξεις που υπάρχουν στην Αγγλική και την διεθνή επιστημονική ορολογία. Ο Α. Κωνσταντινίδης δίνει αριθμούς, εκπληκτικούς: Το σύνολο λέει, των λέξεων της αγγλικής γλώσσας (κατά το λεξικό Webster International) είναι 166.724 – κι από αυτές, οι 41.214 είναι ελληνικές. Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι βέβαια, η ιατρική ορολογία: απ' τις 43716 λέξεις της, οι 20346 είναι ελληνικές. Δηλαδή, σε σύνολο 178.903 αγγλικών λέξεων, οι 51.807 (το 29,24%) προέρχονται από τα

Η ελληνική γλώσσα ‘τροφοδοτεί’ υψηλής πνευματικότητας λέξεις που μπορούν να εκφράσουν όλες τις αφηρημένες έννοιες. Χωρίς καμία εξαίρεση σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες ακόμη και η καθημερινή ομιλία εμπεριέχει λέξεις ελληνικής προέλευσης. Πρόκειται για χιλιάδες λέξεων που στο πρώτο άκουσμα τους δεν μπορούν να αναγνωρισθούν ως ελληνικές, λόγω της αλλοιώσεως που έχουν υποστεί στο χρόνο ή λόγω του ότι προέρχονται από αρχαιοελληνικές λέξεις ή ονόματα που οι σύγχρονοι Έλληνες αδυνατούν να αναγνωρίσουν. Για παράδειγμα, η Ομηρική (Ελληνική) Γλώσσα, αποτελεί τη βάση επάνω στην οποία στηρίχθηκαν πλήθος σύγχρονων γλωσσών.

Ακόμη και η ίδια η λέξη ‘Ευρώπη’ είναι ελληνική και ετυμολογείται από τις λέξεις «ευρύς» και «ώψ», που σημαίνει ανοικτομάτης (αυτός που έχει μεγάλα μάτια), ενώ το όνομα **Ευρώπη** είναι συνδεδεμένο - από την εποχή της αρχαίας Ελλάδας - και με την πριγκίπισσα Ευρώπη που, σύμφωνα με τη μυθολογία, την είχε απαγάγει ο Δίας. Ομοίως ελληνική είναι και η παράγωγη λέξη-ονομασία του ενιαίου επίσημου νομίσματος της Ευρωζώνης ‘**Ευρώ**’.

Ακολουθούν αναλυτικά α. ο γενικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος (γνωστικοί, παιδαγωγικοί, στάσεις/συμπεριφορές), β. το μεθοδολογικό πλαίσιο και γ. η περιγραφή της δομής με την οργάνωση των δραστηριοτήτων σε φάσεις υλοποίησης ενώ γίνεται αναφορά στην παρουσίαση και αξιολόγηση του προγράμματος, στη διάχυση των αποτελεσμάτων καθώς επίσης στα συμπεράσματα που προκύπτουν.

ελληνικά! Ας προστεθεί πως η γνωστή Αμερικανίδα ελληνίστρια, καθηγήτρια Μακ Ντόναλντ, υποστηρίζει πως το σύνολο των ελληνικών λέξεων φτάνει τις 600.000- δηλ. 3,4 φορές περισσότερες απ' τις αγγλικές και 4,3 φορές περισσότερες απ' τις γαλλικές).

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος είναι να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι μαθητές τη διαχρονική αξία και επιρροή της ελληνικής γλώσσας στις ευρωπαϊκές γλώσσες μέσα από την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, τη διαμόρφωση θετικών στάσεων και συμπεριφορών, αναπτύσσοντας τη διαγλωσσική επίγνωση και ενσυναίσθησή τους στην πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική κοινωνία των Ευρωπαίων πολιτών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ (ως προς το πρόγραμμα και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία)

A) Γνωστικοί

- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με την έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από μία γλωσσική και διαγλωσσική προσέγγιση.
- Να γνωρίσουν οι μαθητές τις ευρωπαϊκές γλώσσες ως μέσο έκφρασης και επικοινωνίας των λαών της Ευρώπης.
- Να αποκτήσουν γλωσσική συναίσθηση για την αξία της ελληνικής-μητρικής τους γλώσσας.
- Να γνωρίσουν οι μαθητές βιωματικά την προσφορά της ελληνικής στις ευρωπαϊκές γλώσσες.
- Να αποκτήσουν οι μαθητές διαγλωσσική συναίσθηση των ομοιοτήτων μεταξύ των ευρωπαϊκών γλωσσών.
- Να αποκτήσουν διαγλωσσική ‘ενσυναίσθηση’.
- Να ενισχυθεί η διαγλωσσική και διαπολιτισμική επίγνωση των μαθητών.
- Να κατανοήσουν οι μαθητές την κοινή γλωσσική και πολιτιστική κληρονομιά των λαών της Ευρώπης.

B) Παιδαγωγικοί

- Να συνεργαστούν για την επίτευξη κοινού στόχου.
- Να αναπτύξουν προσωπική και συλλογική ευθύνη ως μέλη μίας ομάδας.
- Να αναπτύξουν τις ομαδοσυνεργατικές τους δεξιότητες.
- Να μάθουν να ερευνούν και να ανακαλύπτουν.
- Να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους.
- Να διαμορφώσουν στάσεις και συμπεριφορές.
- Να αναπτύξουν υπευθυνότητα και αυτονομία.
- Να συμμετέχουν ενεργητικά στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Να αναζητούν, να επεξεργάζονται και να παρουσιάζουν πληροφορίες.
- Να αναπτύξουν τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες ‘learning how to learn’.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Γ) Στάσεις/Συμπεριφορές

- Να αναπτύξουν θετική στάση για τους λαούς της Ευρώπης και το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα πολυγλωσσίας.
- Να κατανοήσουν την άρρηκτη σχέση μεταξύ γλώσσας και πολιτισμού.
- Να κατανοήσουν την άρρηκτη σχέση ελληνικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού.
- Να κατανοήσουν τις κοινές γλωσσικές και πολιτισμικές ρίζες των λαών της Ευρώπης.
- Να αναπτύξουν διαγλωσσική συνείδηση.
- Να αναπτύξουν πολυπολιτισμική συνείδηση και σεβασμό σε ξένους/διαφορετικούς πολιτισμούς.

- Να ευαισθητοποιηθούν για τη σημασία της εκμάθησης άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών.
- Να αναπτύξουν θετική στάση για την πολυγλωσσία και τη δια βίου εκμάθηση γλωσσών μέσα και έξω από το σχολείο.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιήθηκαν *πολυμέσα* και *ψηφιακά Web 2.0 εργαλεία* για την εξοικείωση των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες μέσα από *διαδραστικές ασκήσεις* και εφαρμογές κατάλληλες για την ηλικία τους που ενεργοποιούν τα *κίνητρα για μάθηση*, την *αυτονομία*, την *κριτική σκέψη*, τη *δημιουργικότητα* και τον έλεγχο της μάθησης του κάθε μαθητή μέσα από την άμεση, αυτόματη ανατροφοδότηση.

Με αυτό τον τρόπο επιτεύχθηκε η *πολυτροπική προσέγγιση* στη μάθηση για την ανάπτυξη των *πολυγραμματισμών* των μαθητών μέσα από κατάλληλο πολυτροπικό υλικό που συνδυάζει κείμενο, γλώσσα, εικόνα και ήχο.

Επίσης χρησιμοποιήθηκε η *ερευνητική μέθοδος Project* με βασικό εργαλείο την *ιστοεξερεύνηση* που εμπλέκει ενεργητικά και βιωματικά τους μαθητές στην αναζήτηση της νέας γνώσης και χρησιμοποιεί το διαδίκτυο ως κύρια πηγή πληροφοριών. Η *ιστοεξερεύνηση (webquest)* είναι *μαθητοκεντρική* και κρίνεται κατάλληλη καθώς συνδυάζει μία ποικιλία αποτελεσματικών διδακτικών πρακτικών όπως τη *συνεργατική μάθηση*, την *κριτική σκέψη*, την *αυτενέργεια* και την *ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών*, τη *μέθοδο της ανακάλυψης* και τη *συμμετοχική προσέγγιση* στη μάθηση για την ανάπτυξη των γλωσσικών, γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών, στάσεων και συμπεριφορών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΟΜΗΣ -ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2018 και είχε τα ακόλουθα στάδια/φάσεις:

Προετοιμασία / Εισαγωγή στο θέμα:

Στο στάδιο της προετοιμασίας γίνεται εισαγωγή στο θέμα και διεγείρεται η περιέργεια και το ενδιαφέρον των μαθητών, ενεργοποιείται η πρότερη γνώση τους και δίνεται το ερέθισμα για έναν καταιγισμό ιδεών μέσα από μία ελεύθερη συζήτηση στην τάξη.

Δραστηριότητα 1: Ως εισαγωγή στο θέμα του προγράμματος οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης καλούνται να παρατηρήσουν τις δύο λέξεις-ονόματα ‘Ευρώπη’ και ‘Europe’ για να μαντέψουν την προέλευση της λέξης ‘Europe’. Οι μαθητές με αυτό τον τρόπο αντιλαμβάνονται ότι η λέξη ‘Europe’ είναι η ελληνική λέξη ‘Ευρώπη’ γραμμένη με λατινικούς χαρακτήρες.

Ταυτόχρονα γίνεται αναφορά στην ετυμολογική προέλευση της λέξης ‘Ευρώπη’ «ευρύς» και «ώψ», που σημαίνει ανοικτομάτης (αυτός που έχει μεγάλα μάτια), ενώ επισημαίνεται ότι το όνομα ‘Ευρώπη’ είναι αρχαίο ελληνικό και συνδέεται με την πριγκίπισσα Ευρώπη που, σύμφωνα με τη μυθολογία, την είχε απαγάγει ο Δίας.

Ομοίως οι μαθητές καλούνται να παρατηρήσουν ότι ελληνική είναι και η παράγωγη λέξη-ονομασία του ενιαίου επίσημου νομίσματος της Ευρωζώνης ‘Euro’ = ‘Ευρώ’.

Δραστηριότητα 2: Για περισσότερη κινητοποίηση οι μαθητές παρακολουθούν ένα You-tube βίντεο με ξένες καθημερινές λέξεις που έχουν ελληνική προέλευση . Κατά τη διάρκεια του βίντεο κάνουν μία λίστα με τις λέξεις που έχουν ελληνική προέλευση για να ακολουθήσει συζήτηση μέσα στην τάξη. Κατά τη συζήτηση οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν και να αναφέρουν και άλλες ξένες λέξεις που μπορεί να

γνωρίζουν ότι έχουν ελληνική ρίζα ή προέλευση (<https://www.youtube.com/watch?v=xCps8JZTnlo>).

Δραστηριότητα 3: Για περαιτέρω αφόρμηση οι μαθητές παρακολουθούν άλλο ένα You-tube βίντεο με τον ελληνικό λόγο του καθηγητή και πρώην πρωθυπουργού Ξενοφώντος Ζολώτα στην αγγλική γλώσσα το 1959 στην ετήσια συνεδρίαση του ΔΝΤ και της Διεθνούς Τράπεζας. Επρόκειτο για τη δεύτερη κατά σειρά ομιλία του στα αγγλικά με ελληνικές λέξεις καθώς η πρώτη έγινε το 1957. Κατά τη διάρκεια του βίντεο οι μαθητές παρατηρούν ότι το αγγλικό κείμενο της ομιλίας του Ζολώτα περιλαμβάνει σχεδόν αποκλειστικά ελληνικό λεξιλόγιο με λατινικούς χαρακτήρες. Με αυτό τον τρόπο συνειδητοποιούν τη δυναμική επιρροή της ελληνικής στην αγγλική και στις ευρωπαϊκές γλώσσες γενικότερα.

Λόγος Ξενοφών Ζολώτα - 1959

It is not my idiosyncrasy to be ironic or sarcastic but my diagnosis would be that politicians are rather cryptoplethorists . Although they emphatically stigmatize nomismatic plethora , they energize it through their tactics and practices . Our policies should be based more on economic and less on political criteria . Our gnomon has to be a metron between economic strategic and philanthropic scopes .	Δεν είναι στην ιδιοσυγκρασία μου να είμαι ειρωνικός ή σαρκαστικός αλλά η διάγνωσή μου θα ήταν ότι οι πολιτικοί είναι μάλλον κρυπτοπληθωριστές. Αν και με έμφαση σιγματίζουν τον νομισματικό πληθωρισμό, τον ενεργοποιούν μέσω της τακτικής τους και των πρακτικών τους. Η πολιτική μας θα έπρεπε να βασίζεται περισσότερο σε οικονομικά και λιγότερο σε πολιτικά κριτήρια. Γνώμων μας πρέπει να είναι ένα μέτρο μεταξύ οικονομικής στρατηγικής και φιλανθρωπικής σκοπιάς.
--	---

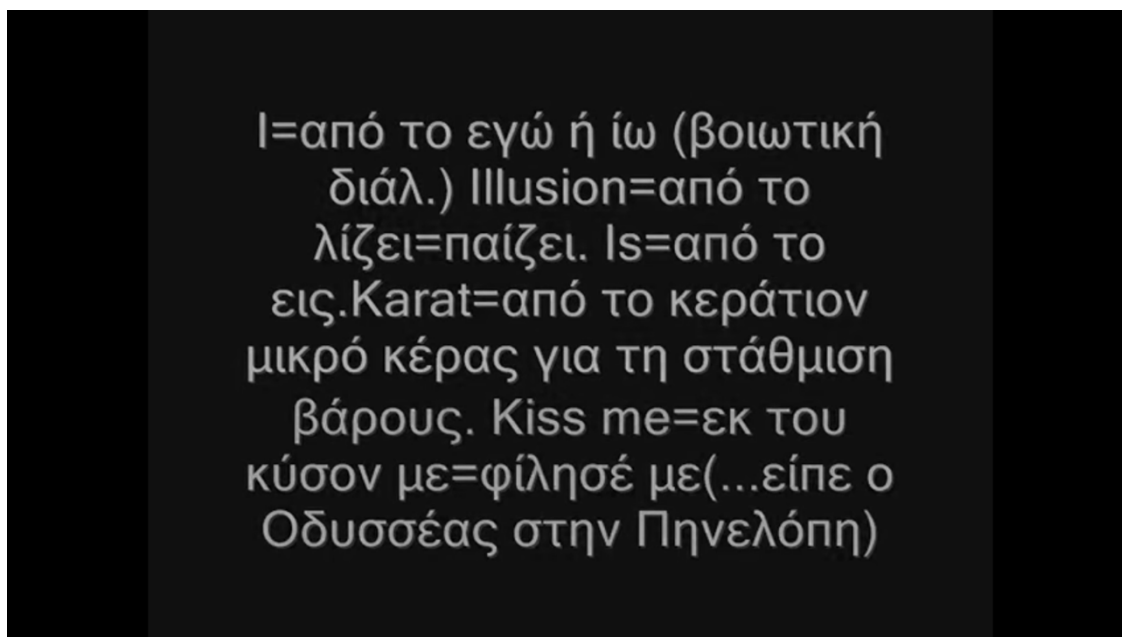
Μέρος 2/8

<https://www.youtube.com/watch?v=2XAcuxFqk9k>

Δραστηριότητα 4: Στους μαθητές δίνεται το αγγλικό κείμενο της ομιλίας του Ζολώτα όπου σε ζεύγη καλούνται να υπογραμμίσουν τις ελληνικές λέξεις, δηλ. τις ξένες λέξεις με ελληνική προέλευση και να μαντέψουν τη σημασία τους, δηλ. να τις μεταφράσουν ή μάλλον να τις μεταγράψουν με ελληνικούς χαρακτήρες (βλ .Παράρτημα Ι). Στη συνέχεια τους δίνεται το κείμενο με την ελληνική μετάφραση για να κάνουν αυτό-διόρθωση/αυτοαξιολόγηση.

✚ Υλοποίηση Ερευνητικού Σχεδίου Εργασίας:

Δραστηριότητα 5: Οι μαθητές παρακολουθούν ένα βίντεο που μαρτυρά την αρχαιοελληνική προέλευση ξένων λέξεων με ρίζες στην ομηρική ελληνική γλώσσα στην οποία στηρίχτηκαν πλήθος σύγχρονων γλωσσών³. Κατά τη διάρκεια του βίντεο (προβάλλεται 2 φορές με παύσεις) εργάζονται σε ζεύγη και σημειώνουν τις ελληνογενείς λέξεις.

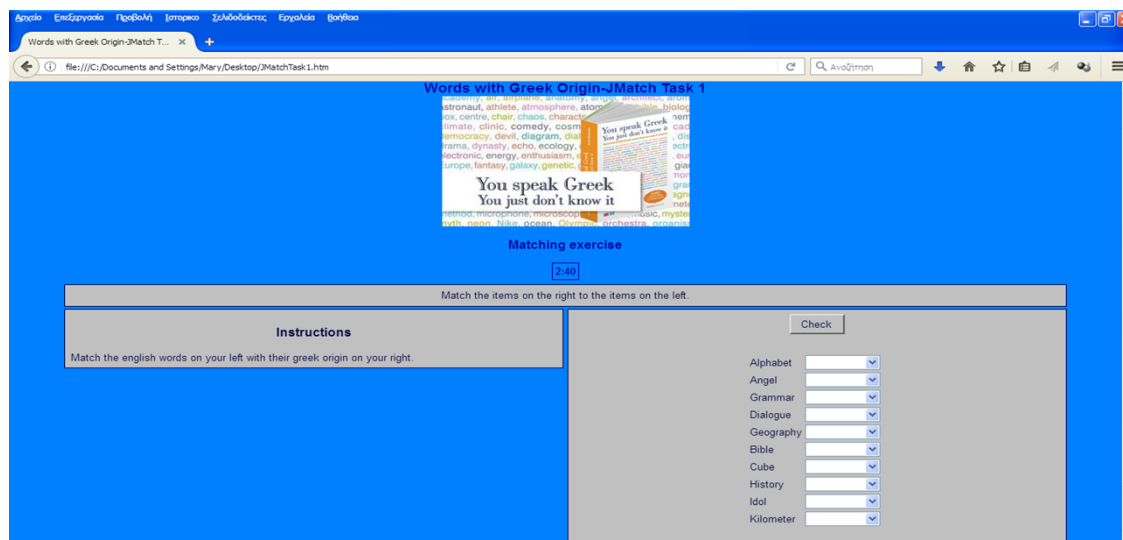
<https://www.youtube.com/watch?v=ogazbfc5B-c>

³ Το βίντεο περιλαμβάνει ένα μικρό αριθμό ελληνογενών λέξεων οι οποίες προέρχονται από σχετική έρευνα του Α. Κωνσταντινίδη που απέσπασε το βραβείο της Ακαδημίας το 1994. Ο τόμος περιείχε 20.600 αγγλικές λέξεις ελληνικής καταγωγής.

Δραστηριότητα 6: Οι μαθητές μαζί με την εκπαιδευτικό καταγράφουν σε μία λίστα όλες τις ελληνογενείς λέξεις του παραπάνω βίντεο για να δημιουργήσουν ένα σύννεφο λέξεων με το εργαλείο WordItOut στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου (<https://worditout.com/word-cloud/2896193>).

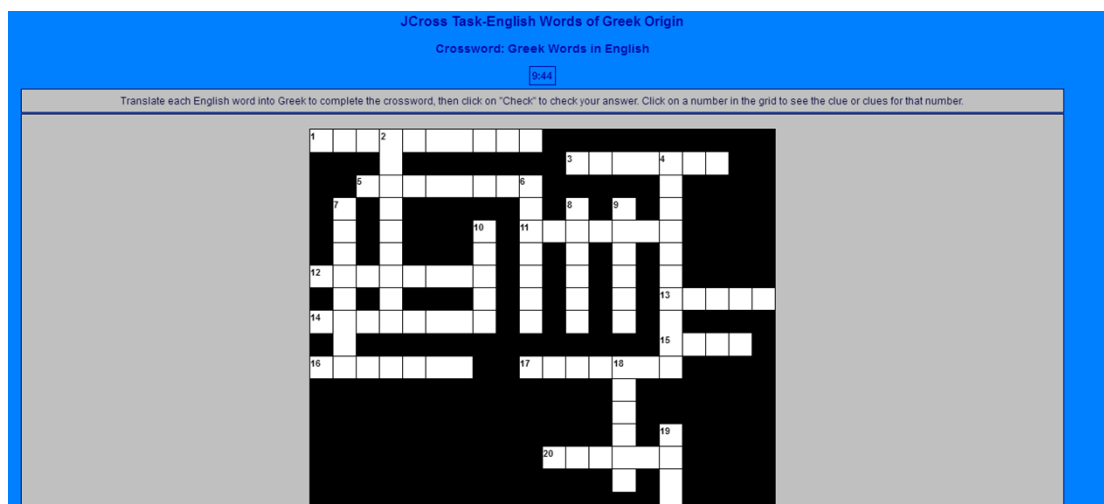

Δραστηριότητα 7: Εκτέλεση διαδραστικής δραστηριότητας JMatch από όλους τους μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου (σε ζεύγη) για περισσότερη κινητοποίηση και αναγνώριση της ελληνικής προέλευσης ξένων/αγγλικών λέξεων μέσα από μία άσκηση αντιστοίχισης με τη χρήση του Web 2.0 εργαλείου HotPotatoes.

<http://users.sch.gr/mtzotzou/JMatchTask1.htm>

Δραστηριότητα 8: Εκτέλεση διαδραστικής δραστηριότητας JCross από όλους τους μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου (σε ζεύγη) για μεγαλύτερη εξοικείωση με τις αγγλικές λέξεις που έχουν ελληνική ρίζα-προέλευση μέσα από ένα σταυρόλεξο ξένων και ελληνικών λέξεων με τη χρήση του αντίστοιχου Web 2.0 εργαλείου HotPotatoes.

<http://users.sch.gr/mtzotzou/JCrossTask.htm>

Δραστηριότητα 9 / 1^η Ομαδική Εργασία:

Βήμα 1ο: Συγκρότηση πέντε ομάδων και ανάθεση έργου (4 μαθητές/ομάδα). Κάθε ομάδα αναλαμβάνει μία ευρωπαϊκή γλώσσα προκειμένου να καταγράψει τις ελληνικές λέξεις-δάνεια και να εκτελέσει αντίστοιχες επιμέρους δραστηριότητες.

1η ομάδα: Αγγλόφωνοι

2η ομάδα: Γαλλόφωνοι

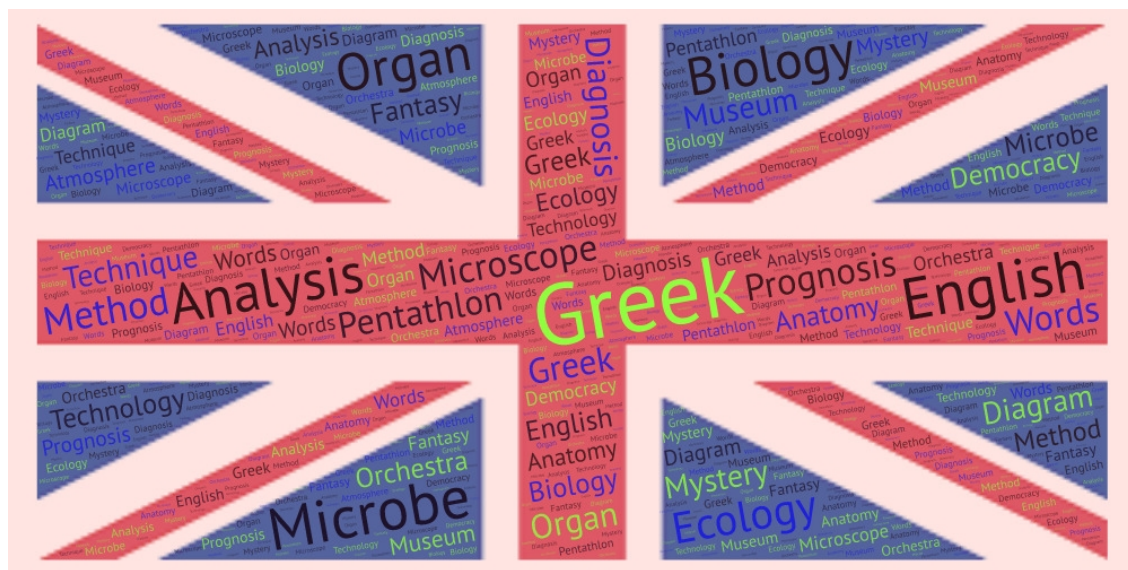
3η ομάδα: Ιταλόφωνοι

4η ομάδα: Γερμανόφωνοι

5η ομάδα: Ισπανόφωνοι

Βήμα 2ο: Σε κάθε ομάδα δίνεται ένας πίνακας με 20 ελληνικές λέξεις, ίδιες για όλες τις ομάδες, προκειμένου μέσω του Google Translate να βρουν την αντίστοιχη λέξη σε μία από τις παρακάτω ευρωπαϊκές γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, γερμανικά και ισπανικά (βλ. Παράρτημα II).

Βήμα 3ο: Κάθε ομάδα καλείται να δημιουργήσει ένα σύννεφο λέξεων με το εργαλείο TAGUL Cloud το οποίο θα περιλαμβάνει τις ξένες λέξεις με ελληνική ρίζα που έχουν ήδη μεταφράσει από την ελληνική σε κάθε μία από τις πέντε ευρωπαϊκές γλώσσες ανάλογα με την ευρωπαϊκή γλώσσα που τους έχει ανατεθεί (βλ. προηγούμενη δραστηριότητα, βήμα 2). Κάθε ομάδα μορφοποιεί το σύννεφο λέξεων που δημιουργεί με την αντίστοιχη σημαία της αντίστοιχης εθνικότητας όπως στο σύννεφο λέξεων που ακολουθεί (βλ. οι δημιουργίες όλων των ομάδων στο Παράρτημα ΙΙΙ).

Βήμα 4ο: Σε επίπεδο ολομέλειας της τάξης, οι μαθητές όλων των ομάδων συνεισφέρουν τις λέξεις που βρήκαν μέσω της μηχανικής μετάφρασης για να συμπληρώσουν δίπλα στις 20 αρχικές ελληνικές λέξεις τις αντίστοιχες από κάθε ευρωπαϊκή γλώσσα (αγγλικές, γαλλικές, ιταλικές, γερμανικές, ισπανικές) προκειμένου να παρατηρήσουν τις ομοιότητές τους χάρη στην κοινή ελληνική καταγωγή τους (βλ. Πίνακα στο Παράρτημα ΙΙ). Ακολουθεί συζήτηση μέσα στην τάξη.

Βήμα 5ο: Όλες οι ομάδες από κοινού μαζί με την εκπαιδευτικό δημιουργούν ένα σύννεφο λέξεων με το εργαλείο TAGUL Cloud το οποίο θα περιλαμβάνει τις εκατό ξένες λέξεις με ελληνική προέλευση, δηλ. λέξεις και από τις πέντε ευρωπαϊκές γλώσσες (20 λέξεις

5η ομάδα: R-U

6η ομάδα: V-Z

Βήμα 2ο: Αρχίζει η ιστοεξερεύνηση (Webquest) μέσω της μηχανής αναζήτησης Google Search κατά την οποία κάθε ομάδα εντοπίζει και καταγράφει σε ένα έγγραφο word αγγλικές λέξεις ελληνικής καταγωγής για τα γράμματα του αγγλικού αλφάβητου που της έχουν ανατεθεί. Σε αυτό το στάδιο οι μαθητές μπορούν να επισκεφτούν και να αξιοποιήσουν κάποιες από τις προτεινόμενες διαδικτυακές πηγές (ιστότοπους) από την εκπαιδευτικό.

Βήμα 3ο: Όλες οι ομάδες συνεργάζονται για τη δημιουργία λεξικού το οποίο θα περιλαμβάνει αγγλικές λέξεις με ελληνική ρίζα-προέλευση αξιοποιώντας το εργαλείο Issuu (<https://issuu.com/>), δηλ. με τη μορφή ηλεκτρονικής έκδοσης (e-book).

Παρουσίαση:

Δραστηριότητα 11: Τα έργα των ομάδων όπως τα σύννεφα λέξεων αναρτώνται-δημοσιεύονται στο ιστολόγιο του σχολείου στη γωνιά με τα ευρωπαϊκά προγράμματα-projects (<https://bit.ly/2FefqcE>).

Δραστηριότητα 12: Γίνεται δημοσίευση της ψηφιακής έκδοσης του λεξικού με τις αγγλικές λέξεις ελληνικής προέλευσης στο ιστολόγιο του σχολείου.

Δραστηριότητα 13: Γίνεται παρουσίαση του προγράμματος και του τελικού έργου στη γιορτή λήξης του σχολείου.

Αξιολόγηση:

Δραστηριότητα 14: Γίνεται αξιολόγηση του προγράμματος μέσα από φύλλα ατομικής/αυτοαξιολόγησης για τους μαθητές (βλ. Παράρτημα V).

Δραστηριότητα 15: Γίνεται τελική αξιολόγηση του αποτελέσματος μέσα από συζήτηση για αναστοχασμό στην ολομέλεια της τάξης και μέσα από τα σχόλια-κριτικές του αναγνωστικού κοινού, δηλ. της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς).

Υλικοτεχνική Υποδομή:

-Τεχνικός Εξοπλισμός

(6) Η/Υ, σύνδεση στο διαδίκτυο, εργαστήριο πληροφορικής, εκτυπωτής, overhead projector/προτζέκτορας

-Πλατφόρμες/Websites

<http://www.teachers4europe.gr/calls/call-2017-2018>

<http://blogs.sch.gr/5dimes/>

-Ψηφιακά Εργαλεία / Εφαρμογές

YouTube (<https://www.youtube.com/yt/about/>)

WordItOut (<https://worditout.com/>)

Tagul Word Art (<https://wordart.com/>)

HotPotatoes (<http://users.sch.gr/salnk/didaskalia/Hotpotatoes.htm>)

Google Search (<https://www.google.gr/>)

Google Translate (<https://translate.google.com>)

Issuu (<https://issuu.com/>)

PDF Creator (<http://www.freepdfcreator.org/el/>)

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ: ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΤ΄ ΤΑΞΗΣ

Ασημακόπουλος Θεόδωρος, Θόδωρη Αναστασία, Κουματάς Παναγιώτης, Ζόγγα Λαμπριάνα, Κούστα Παγώνα, Παναγιωτόπουλος Ιωάννης, Παπασπύρος Σπυρίδων-Γεώργιος, Πρασσάς Παναγιώτης, Ρήγας Νικόλαος, Τσαπατώρη Άννα-Αγγελική, Τσαπατώρης Άγγελος-Παναγιώτης, Χρας Αθανάσιος, Χτενά Άννα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το παρόν πρόγραμμα α. προάγει τις έννοιες του πολυγραμματισμού, της πολυγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας μέσα από την ανάπτυξη των γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών, β. καλλιεργεί την ευρωπαϊκή συνείδηση μέσα από τη διαγλωσσική (εν)συναίσθηση, γ. αναπτύσσει δεξιότητες και ικανότητες που θα τους εξασφαλίζουν πρόσβαση στη διά βίου μάθηση και εξέλιξη, όπως αυτή του «μαθαίνω πώς να μαθαίνω», της συνεργασίας, της κριτικής ικανότητας, της δημιουργικότητας και της αυτονομίας και δ. προωθεί την πολυτροπική προσέγγιση στη μάθηση μέσα από την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων από τους ίδιους τους μαθητές.

Σε παιδαγωγικό επίπεδο το παρόν σχέδιο εργασίας συμβάλλει στη συλλογική οικοδόμηση και οικειοποίηση της νέας γνώσης μέσα σε αυθεντικό περιβάλλον μάθησης, με ευέλικτες διαδικασίες αναζήτησης και δημιουργικής μάθησης χάρη στις τεχνολογίες Web 2.0.

Ενεργοποιεί γνωστικούς και συναισθηματικούς μηχανισμούς των μαθητών, προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε ερευνητικές συλλογικές προσπάθειες και να εφαρμόζουν στην πράξη τις δεξιότητες «μαθαίνω πώς να μαθαίνω» και «μαθαίνω να συνυπάρχω με άλλους». Με άλλα λόγια, οι μαθητές μαθαίνουν να αυτενεργούν και να αναπτύσσουν δεξιότητες αυτόνομης μάθησης (*τι μαθαίνω, πώς το μαθαίνω, γιατί το μαθαίνω, πού το χρησιμοποιώ, τι θέλω ακόμη να μάθω προκειμένου να επιτύχω το στόχο μου*).

ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Για τη διάχυση του προγράμματος, οι μαθητές καταρχήν θα παρουσιάσουν τις δράσεις μας στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος στη γιορτή λήξης του σχολείου στους συμμαθητές τους από άλλες τάξεις, στους

εκπαιδευτικούς καθώς επίσης στους γονείς και κηδεμόνες εντός της σχολικής μονάδας.

Οι δράσεις μας θα κοινοποιηθούν στην ευρύτερη σχολική κοινότητα μέσω του πανελλήνιου σχολικού δικτύου με αναρτήσεις στον ιστότοπο του σχολείου μας (<http://blogs.sch.gr/5dimes/>) ως ενεργό μέλος του δικτύου Εκπαιδευτικές Κοινότητες και Ιστολόγια (<http://blogs.sch.gr/>).

Το πρόγραμμά μας θα κοινοποιηθεί επίσης στην τοπική κοινωνία μέσα από σχετικές ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και της κοινής γνώμης γενικότερα σε θέματα ευρωπαϊκά ενώ αναμένεται να παρουσιαστεί και στην τοπική τελετή λήξης του προγράμματος T4E για τη δράση 2017-18.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ολοκληρώνοντας αυτό το όμορφο γλωσσικό και διαγλωσσικό ‘ταξίδι’, οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να ανακαλύψουν και να συνειδητοποιήσουν αφενός τη σπουδαιότητα της μητρικής τους γλώσσας διαχρονικά μέσα από την επιρροή της στις ευρωπαϊκές γλώσσες, αφετέρου τις ομοιότητες των γλωσσών της Ευρώπης χάρη στην κοινή τους ελληνική καταγωγή. Με αυτό τον τρόπο διαμορφώνεται βιωματικά η γλωσσική και διαγλωσσική τους συνείδηση και ενισχύεται το αίσθημα της πολυγλωσσίας στην κοινωνία των Ευρωπαίων πολιτών.

Εν κατακλείδι, μέσα από το παρόν πρόγραμμα γίνεται φανερό ότι η ελληνική είναι μητέρα-γλώσσα των ευρωπαϊκών γλωσσών. Ο δανεισμός από τον αστείρευτο ‘θησαυρό’ της ελληνικής γλώσσας δεν έχει ποτέ σταματήσει και ούτε πρόκειται να σταματήσει, διότι νέες ιδέες, νοήματα, αντικείμενα έννοιες και καταστάσεις χρειάζονται τον αστείρευτο πλούτο της ‘νοηματικής’ ελληνικής γλώσσας για να αποδοθεί πλήρως το νόημά τους. Στην ελληνική γλώσσα είναι εμφυτευμένη όλη η γνώση που

κατέκτησε ο άνθρωπος έως σήμερα και θεμελιώνονται βασικές αρχές της φιλοσοφίας, της επιστήμης και του πολιτισμού σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

«Είθε η Ελληνική
γλώσσα να γίνει κοινή
όλων των λαών.»
Βολταίρος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση (2004). *Πολλές γλώσσες, μία οικογένεια. Οι γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.* Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ευρωπαϊκή Ένωση (2009). *Οι ξένες γλώσσες ανοίγουν νέους ορίζοντες.* Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014). *Πάμε να Εξερευνήσουμε την Ευρώπη.* Βέλγιο: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα (2014). *Διαβατήριο για την Ευρωπαϊκή Ένωση.* Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα (2015). *Όλη η Ευρώπη ένας πάργος της Βαβέλ.* Βέλγιο: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα (2015). *Μιλώ ξένες γλώσσες, μιλάω στη γλώσσα της Ευρώπης.* Βέλγιο: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευρωπαϊκή Ένωση (2018), <http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries>

Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, <https://edl.ecml.at>

Κωνσταντινίδης, Α. Ε. (2001). *Η Οικουμενική Διάσταση της Ελληνικής Γλώσσας.* Έκδοση Ιδίου. Θεσσαλονίκη.

Πολυγλωσσία, https://europa.eu/european-union/topics/multilingualism_el
Stefanides, A. (2010). *“You speak Greek, you just don’t know it”.* Εκδόσεις ΙΑΝΟΣ.

Teachers 4 Europe, <http://www.teachers4europe.gr/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το κείμενο της ιστορικής ομιλίας Ξ. Ζολώτα στα αγγλικά με ελληνικές λέξεις (1959)⁵

"Kyrie, It is Zeus' anathema on our epoch for the dynamism of our economies and the heresy of our economic methods and policies that we should agonize the Scylla of numismatic plethora and the Charybdis of economic anaemia. It is not my idiosyncrasy to be ironic or sarcastic, but my diagnosis would be that politicians are rather cryptoplethorists.

Although they emphatically stigmatize numismatic plethora, they energize it through their tactics and practices. Our policies have to be based more on economic and less on political criteria. Our gnomon has to be a metron between political, strategic and philanthropic scopes. Political magic has always been anti-economic. In an epoch characterized by monopolies, oligopolies, monophonies, monopolistic antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthological. But this should not be metamorphosed into plethorophobia, which is endemic among academic economists.

Numismatic symmetry should not hyper-antagonize economic acme. A greater harmonization between the practices of the economic and numismatic archons is basic. Parallel to this, we have to synchronize and harmonize more and more our economic and numismatic policies panethnically. These scopes are more practicable now, when the prognostics of the political and economic barometer are halcyonic. The history of our didymus organizations in this sphere has been didactic and their gnostic practices will always be a tonic to the polyonymous and idiomorphous ethnical economies.

The genesis of the programmed organization will dynamize these policies. Therefore, I sympathize, although not without criticism on one or two themes, with the apostles and the hierarchy of our organs in their zeal to program orthodox economic and numismatic policies, although I have some logomachy with them. I apologize for having tyrannized you with my Hellenic phraseology. In my epilogue, I emphasize my eulogy to the philoxenous autochthons of this cosmopolitan metropolis and my encomium to you, Kyrie, and the stenographers".

⁵ Στην έδρα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στην Ουάσινγκτον το 1957, ανέβηκε στο βήμα για να μιλήσει σε συνέδριο για την παγκόσμια οικονομία, ο τότε διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Ξενοφών Ζολώτας. Έκανε τότε κάτι που κατέπληξε και εισέπραξε τα χειροκροτήματα των συνέδρων. Εκφώνησε μια ομιλία που έμεινε στην ιστορία και η οποία ήταν γραμμένη στα αγγλικά αλλά σχεδόν αποκλειστικά με λέξεις ελληνικής προέλευσης. Η πρώτη ομιλία έγινε το 1957 και προκάλεσε τόσο ενθουσιασμό που μετά από απαίτηση του επικεφαλής της διεθνούς Τράπεζας, επαναλήφθηκε το 1959.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

1^η Ομαδική Εργασία: Πίνακας με (20) ξένες λέξεις ελληνικής προέλευσης ανά ευρωπαϊκή γλώσσα

	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΑΓΓΛΙΚΑ	ΓΑΛΛΙΚΑ	ΙΤΑΛΙΚΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	ΙΣΠΑΝΙΚΑ
1	ανάλυση	analysis	analyse	analisi	analyse	análisis
2	βιολογία	biology	biologie	biologia	biologie	biología
3	διάγνωση	diagnosis	diagnose	diagnosi	diagnose	diagnóstico
4	μικρόβιο	microbe	microbe	microbio	mikrobium	microbio
5	μικροσκόπιο	microscope	microscope	microscopio	mikroskop	microscopio
6	οικολογία	ecology	écologie	ecologia	ekologie	ecología
7	όργανο	organ	organe	organo	organ	órgano
8	πένταθλο	pentathlon	pentathlon	pentathlo	pentathlon	pentatlón
9	πρόγνωση	prognosis	prognose	prognosi	prognose	pronostico
10	τεχνική	technique	technique	tecnic	technik	técnica
11	τεχνολογία	technology	technologie	tecnologia	technologie	tecnología
12	δημοκρατία	democracy	démocratie	democrazia	demokratie	democracia
13	ανατομία	anatomy	anatomie	anatomia	anatomie	anatomía
14	μουσείο	museum	musée	museo	museum	museo
15	μέθοδος	method	méthode	metodo	methode	método
16	διάγραμμα	diagram	diagramme	diagramma	diagramm	diagrama
17	ορχήστρα	orchestra	orchestre	orchestra	orchester	orquesta
18	ατμόσφαιρα	atmosphere	atmosphère	atmosfera	atmosphäre	atmósfera
19	μυστήριο	mystery	mystère	mistero	mysterium	misterio
20	φαντασία	fantasy	fantaisie	fantasia	fantasie	fantasía

3^η Ομάδα: Ιταλόφωνοι

4^η Ομάδα: Γερμανόφωνοι

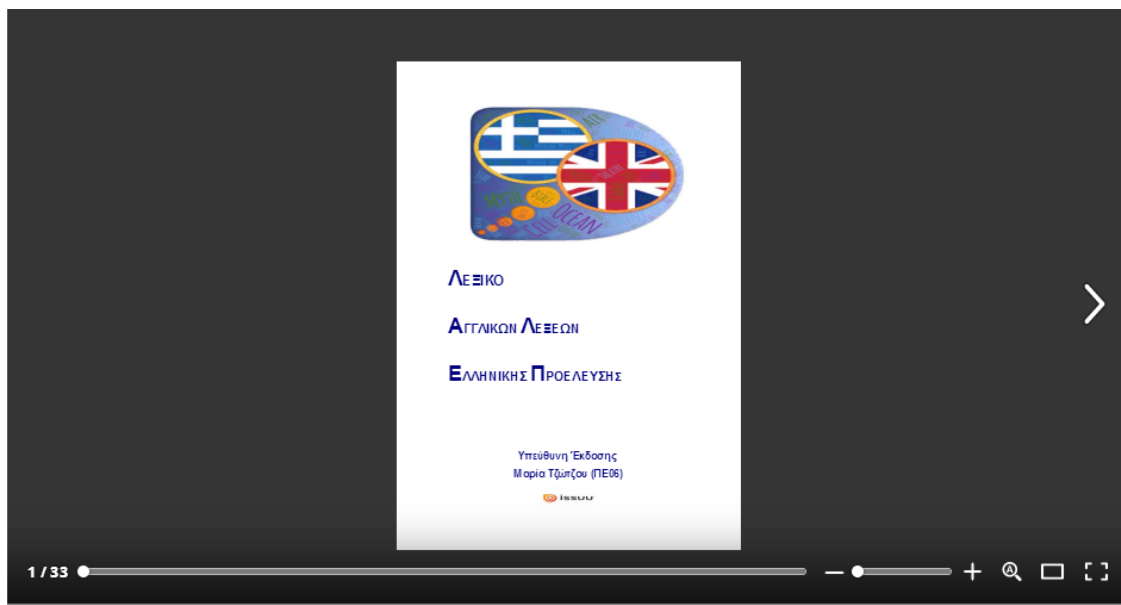
5^η Ομάδα: Ισπανόφωνοι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

2^η Ομαδική Εργασία:

«Λεξικό Αγγλικών Λέξεων Ελληνικής Προέλευσης⁶»

⁶ Το παρόν λεξικό έχει εκδοθεί και σε pdf μορφή και έχει αναρτηθεί στο ιστολόγιο του σχολείου <http://blogs.sch.gr/5dimes/files/2018/04/Lexico.pdf>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αφού ολοκληρώσαμε το (δια)γλωσσικό μας ταξίδι στις Ευρωπαϊκές γλώσσες με 'όχημα' την ελληνική γλώσσα, ας εκφραστούμε ελεύθερα για την εμπειρία που είχαμε όλοι μαζί μέσα από ένα απλό κουίζ...

Βάλε ☒ στην απάντηση που σε εκφράζει...			
μου άρεσε το θέμα του προγράμματος που επιλέξαμε...			
έμαθα για την αξία της μητρικής μου γλώσσας, της ελληνικής...			
έμαθα για την κοινή ελληνική καταγωγή λέξεων των ευρωπαϊκών γλωσσών...			
κατανόησα τις ομοιότητες μεταξύ των γλωσσών της Ευρώπης...			
τώρα γνωρίζω τι σημαίνει πολυγλωσσία στην Ευρώπη...			
μου άρεσαν οι ομαδικές εργασίες...			
μου άρεσαν οι διαδραστικές ασκήσεις...			
είχα καλή συνεργασία με τους συμμαθητές μου...			
μου άρεσαν οι ομαδικές δραστηριότητες...			
μου αρέσει να δημιουργώ σύννεφα λέξεων...			
μου αρέσει να αναζητώ πληροφορίες στο διαδίκτυο...			
μου αρέσει να βλέπω βίντεο για να μαθαίνω...			
μου αρέσει να βρίσκω μόνος/η μου τη μετάφραση ξένων λέξεων...			
μου αρέσει να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία για να μαθαίνω...			
ήταν μία ενδιαφέρουσα εμπειρία...			
ήταν μία ευχάριστη εμπειρία...			
θα ήθελα να συμμετέχω στο T4Europe και στο μέλλον...			

The End...